

КАРАГАНДЫ ОБЛЫСЫ ӘДІЛЕТ ДЕПАРТАМЕНТИ
КАРҚАРАЛЫ АУДАНЫНЫҢ ӘДІЛЕТ БАСҚАРМАСЫ
2021 ж. 18 01
КИТА ЕСЕЛДЕ АДУ ТІРКЕУ ЖУРГІЗІЛДІ
№ 138-1930-05-КЕЖЕЛІК
АЛҒАЦЫ ТІРКЕЛГЕН КҮНІ 2021.11.11

КАРҚАРАЛЫ АУДАНЫНЫҢ ӘДІЛЕТ БАСҚАРМАСЫ
ЗАҢДЫ ТҰЛҒАҒА МЕМЛЕКЕТТІК ТІРКЕУ
2021 ж. 18 01 жүргізіледі
ЕСН 021140004939

«Қарағанды облысының
экономика басқармасы» ММ
басшысының
2021 жылғы «08» 01
№ 33 бұйрығымен
БЕКІТІЛГЕН

**Қарағанды облысы білім басқармасының
Қарқаралы ауданы білім белемінің
«Абыз ауылдың №27 негізгі мектебі»
коммуналдық мемлекеттік мекемесінің
ЖАРҒЫСЫ**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Қарағанды облысы білім басқармасының Қарқаралы ауданы білім бөлімінің Абыз ауылының №27 негізгі орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – мемлекеттік мекеме) функцияларды орындау үшін мекеменің ұйымдық-құқықтық түрінде құрылған, заңды тұлға мәртебесі бар коммерциялық емес ұйым болып табылады.

2. Мемлекеттік мекемесі түрі: коммуналдық.

3. Мемлекеттік мекеме облыстың жергілікті атқарушы органының шешімімен құрылады.

4. Мемлекеттік мекеменің құрылтайшысы: Қарағанды облысының әкімдігі.

5. Тиісті саланың уәкілетті органы, сондай-ақ оған қатысты мемлекеттік мекеменің мүлкіне қатысты құқық субъектісінің функцияларын жүзеге асыратын орган: «Қарағанды облысының білім басқармасы Қарқаралы қаласының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі.

6. Мемлекеттік мекеменің мемлекеттік (қазақ) тілдегі атауы: «Қарағанды облысы білім басқармасының Қарқаралы ауданы Абыз ауылының №27 негізгі орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі, орыс тілінде: «Основная средняя школа №27 села Абыз отдела образования Карагандинского района управления образования Карагандинской области».

Мемлекеттік мекеменің орналасқан жері: 100807, Қарағанды облысы, Қарқаралы ауданы, Бақты селолық округі, Абыз ауылы, Абыз көшесі, құрылыш 4

2-тарау. Қесіпорынның құқықтық мәртебесі

7. Коммуналдық мемлекеттік мекеменің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бланкілері, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы бейнеленген және мемлекеттік мекеменің атауы жазылған мөрі болады.

8. Коммуналдық мемлекеттік мекеме басқа заңды тұлғаны қура алмайды, сондай-ақ оның құрылтайшысы (қатысушысы) бола алмайды, Қазақстан Республикасы заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда.

9. Коммуналдық мемлекеттік мекеме заңды тұлға құқығын мемлекеттік тіркеуден өткеннен кейін иеленеді.

3-тарау. Мемлекеттік мекеме қызметінің мәні мен мақсаттары

10. Коммуналдық мемлекеттік мекеме қызметінің пәні: жеке тұлғаның, қоғамның, мемлекеттің мұдделері үшін оқыту және тәрбиелеу; баланың жеке басының жан-жакты дамуына қолайлы жағдай жасау; оқушылардың өзін-өзі тәрбиелеу және қосымша білім алу қажеттіліктерін қанағаттандыру.

11. Коммуналдық мемлекеттік мекеме қызметінің мақсаты:

1) азаматтардың белгіленген жалпыға міндетті білім беру стандарттарының Қазақстан Республикасының Конституциясымен кепілдендірілген тегін орта білім алу құқығын жүзеге асыру;

2) негізгі жалпы білім беру бағдарламаларын сапалы игеруді камтамасыз ету;

3) мәдениеті жоғары, қоғамдағы өмірге бейімделген, терен және кенейтілген білім беру бағдарламаларын саналы таңдауға және дамытуға дайын интеллектуалды тұлғаны қалыптастыру.

12. Коммуналдық мемлекеттік мекеме өз мақсаттарына жету үшін келесі қызмет түрлерін жүзеге асырады: бастауыш, негізгі және жалпы орта, қосымша білім. Мекеме мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту саласында (мектепке дейінгі сыйыптар) білім беру қызметін ұсынады. Қызметтің барлық түрлері «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 16 мамырдағы № 202 Занында көзделген рәсімдер орвндалғаннан кейін жүзеге асырылады.

Мекеменің негізгі міндеттері:

1) ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар, ғылым мен практиканың жетістіктері негізінде жеке тұлғаны қалыптастыруға, дамытуға бағытталған сапалы білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау;

2) жеке тұлғаның шығармашылық, рухани және физикалық мүмкіндіктерін дамыту, адамгершілік пен салауатты өмір салтының берік негіздерін қалыптастыру, даралықты дамытуға жағдай жасау арқылы интеллектті байту;

3) азаматтық пен отансүйіштікке, өз Отанына, Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге, халықтық дәстүрлерді қастерлеуге, кез-келген конституцияға қарсы және қоғамға қарсы көріністерге тәзбеушілікке тәрбиелеу;

4) белсенді азаматтық позициясы бар жеке тұлғаны тәрбиелеу, республиканың қоғамдық-саяси, экономикалық және мәдени өміріне қатысу қажеттіліктерін қалыптастыру, тұлғаның оның құқықтары мен міндеттеріне саналы қатынасы;

5) ұлттық және әлемдік мәдениеттің жетістіктерімен таныстыру; қазак және республиканың басқа халықтарының тарихын, әдет-ғұрыптары мен дәстүрлерін зерттеу; мемлекеттік, орыс, шетел (ағылшын, неміс) және басқа тілдерді менгеру.

13. Мекеме Қазақстан Республикасының заңнамасына және осы жарғыға сәйкес келесі ақылы білім беру қызметтерін ұсынуға құқылы:

1) қосымша білім беру бағдарламалары бойынша оқыту;

2) арнайы курстар мен пәндер циклдерін қосымша оқыту бойынша;

3) жеке окушылармен жеке негізде оку жоспарына сәйкес сағат санынан артық пәндер бойынша қосымша сабактар өткізу;

4) окушылармен пәндерді косымша терендетіп оқыту үшін (мемлекеттік жалпыға міндettі стандарттардың тиісті білім беру бағдарламалары шенберінен тыс).

Негізгі қызметтің орнына ақылы қызметтерді көрсету мүмкін емес. Мектептің ақылы қызметтерінің бағасы Қазақстан Республикасының заннамасында белгіленген тәртіппен бекітілуге жатады.

14. Мекеме дамытушы білім берудің жаңа мазмұнын, оны жүзеге асырудың нысандары мен әдістерін, эксперименталды оку жоспарларын, бағдарламаларын және факультативтік курсарды іздеуді, әзірлеуді ұйымдастыратын білім беру үйімі болып табылады. Оку процесін ұйымдастыру, басқару осы жарғыға сәйкес жүзеге асырылады.

17. Оку-тәрбие қызметі мемлекеттік жалпыға міндettі білім беру стандарттары негізінде әзірленген және міндettі негізгі және қосымша бағдарламаларды әзірлеуді жүзеге асыратын оку жоспарлары мен бағдарламаларына сәйкес жүзеге асырылады. Мекеменің бағдарламалары мемлекеттік жалпы білім беретін мектептердің типтік бағдарламаларына негізделген.

18. Мектеп «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Занында айқындалған шектерде оқытудың формаларын, құралдары мен әдістерін тандауда дербес. Оку процесін жүзеге асыру үшін мектеп жылдық жұмыс оку жоспарын және мекеме жетекшісі бекітетін оку сабактарының кестесін жасайды және бекітеді.

Оку пәндерін терендетіп оқыту үшін мекемеге факультативтерге және әр сыныпқа 4 сағат есебінен окушылардың тандауы бойынша қосымша курсарды ұйымдастыруға каражат бөлінуі мүмкін.

Оқыту тілі: казак тілі .

19. Оку жұмыс жоспарының вариативтік бөлімі қамтамасыз етіледі:

1) жеке тандау, жеке даму бағдарламасы, инновациялық және оқыту технологияларын колдану;

2) мекеменің мақсаттары мен міндettеріне сәйкес келетін қосымша беру бағдарламаларын іске асыруға арналған пәндерді дамытатын жаңа коспарларын енгізу;

3) окушылардың ақыл-ой белсенділігін дамыта отырып, шындықты дың әмбебап әдістерін игеруге бағытталған жеке тұлғаның жалпы мәдени ғына ықпал ететін, дүниетанымы мен гуманистік санасын қалыптастыратын іер мен курсарды енгізу.

Мекеменің құрылымы:

1) әкімшілік (директор және оның орынбасарлары);

2) Әдістемелік кенес, Педагогикалық кенес, Педагогикалық әдеп індегі кенес, Қамкоршылар кенесі, жалпы мектептегі ата-аналар комитеті, ылтық ата-аналар комитеттері, пәндік әдістемелік бірлестіктер;

3) сынып - мекеменің негізгі құрылымдық біrlігі.

Білім деңгейі:

1) бастауыш білім беру (1-4 сыныптар), негізгі стратегиялық бағыт - бұл кіші жастағы оқушының жеке қабілеттерін ашуға, белсенділіктің негізгі бағыттары мен оқудың он мотивациясы негізінде бастапқы шығармашылық дағдыларды қалыптастыруға, психофизикалық, интеллектуалды және музикалық дамуға жағдай туғызуға мүмкіндік беретін оқыту. Оқу бағдарламасын менгеру мерзімі - 4 жыл;

2) негізгі орта білім (5 - 9 сыныптар) білім мазмұнын жаңартуға бағытталған негізгі әмбебап білім беруді қамтамасыз етеді, күрделі танымдық процестерге көшу үшін арнайы қабілеті мен дағдыларды қалыптастырады; жалпы дамытуши және арнайы курстарды таңдауды қамтамасыз етеді, оқушыларға жеке оқыту жүйесін құруға мүмкіндік туғызады. Азаматтық пен отансұйгіштікке, өз Отаны - Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікке, мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге, халықтық дәстүрлерді құрметтеуге, кез-келген конституцияға қарсы және қоғамға қарсы көріністерге тәзбеушілікке тәрбиелеу. Оқушыларға кәсіптік бағдар беру. Негізгі орта білім орта жалпы білім алудың негізі болып табылады. Әр пәннің мазмұнын зерттеу негізгі орта білім деңгейінде аяқталады. Негізгі орта білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламасын менгеру мерзімі - 5 жыл;

22. «Көркем еңбек» пәнін оқыту, сондай-ақ вариативтік компоненттің сағаттарын оқыту мектеп аралық оқу-өндірістік кешен негізінде жүзеге асырылуы мүмкін. Қосымша білім беруді дамыту шенберінде «Қарағанды облысының білім басқармасы» мемлекеттік мекемесі басшысының бұйрығына сәйкес мектептің жұмыс оқу жоспарының ауыспалы бөлігінің сағаттары қосымша білім беру үйіміна берілуі мүмкін.

Сағаттар мен сабактарды ауыстыруды, сондай-ақ үйірмелерді оқытумен байланысты барлық мәселелерді шешуді «Қарағанды облысының білім басқармасы» мемлекеттік мекемесі жүзеге асырады. Мекеме оқу жоспарының ауыспалы компонентін бірнеше сағат бойы мектептен тыс жерде өткізуге күкілі (мәдениет мекемелері, спорт ғимараттары, әскери ғимараттар, ғылыми зертханалар, өндірістік кәсіпорындар, қосымша білім беру үйімдары және т.б.).

23. Тиісті контингентті көрсете отырып, сыныптар жиынтығы «Қарағанды облысының білім басқармасы» мемлекеттік мекемесінің басшысымен келісіледі. Сабак жиынтығын құруға мекеменің басшысы жеке жауап береді. Сыныптардағы оқушылардың саны қолданыстағы «Білім беру объектілеріне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық

24. Ережелеріне сәйкес, осы білім беру үйіміна тікелей бөлінген бюджеттік каражатты ескере отырып, санитарлық нормалар сакталған жағдайда белгіленеді.

25. Сыныптар пәндерді оқуда тізімі мемлекеттік білім беру стандартында айқындалатын, саны 24 адамнан кем емес, 2 кіші топқа бөлінуі мүмкін. Егер оқу жылы ішінде оқушылар саны 24 оқушыдан кем болған жағдайда сынның 2 кіші топқа бөлу осы оқу жылының келесі тоқсанынан басталады.

Сыныпта ерекше білім беру кажеттілігі бар балалар болған кезде сыныпты жасактау ерекше білім беру кажеттілігі бар бір балаға үш оқушы аракатынасында жүзеге асырылады. Сыныпты бөлу осы аракатынаска сәйкес жүзеге асырылады. Гимназияларда, гимназия-мектептерінде, лицей-мектептерінде факультативтерге және оқушылардың тандауы бойынша косымша курстарды ұйымдастыруға әр сынып үшін 4 сағат есебінен каражат бөлінеді, сонымен катар үйірмелер, студиялар, ғылыми коғамдар және баскаларды ұйымдастыруға арналған әр сынып үшін мұғалімдердің 0,25 мөлшерлемесі бөлінеді. Сыныптан тыс және әлективті курстар топтар бойынша кемінде 12 адаммен өткізіледі. Жарғының осы тармағында мекеме орналаскан тиісті әкімшілік-аумактық бірлік бюджетінің мүмкіндіктері ескерілген.

26. Мекеме толық және толық емес жұмыс күнімен мектепке дейінгі шағын орталық құра алады. Мектепке дейінгі шағын орталық занды тұлға болып табылады, бірақ мекеменің құрылымдық бөлімшесі болып табылады және 2 (3) - 5 жас аралығындағы балаларды жан-жакты дамыту және ата-аналарына баланы тәрбиелеу мен оқытуды ұйымдастыруды консультациялық-әдістемелік қолдау көрсету, балалардың әлеуметтік бейімделуі үшін құрылған.

27. Мекеме оқушыларға денсаулық жағдайы туралы медициналық анықтамаға сәйкес үй сабағын ұсынады. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің нұсқауына сәйкес алтасына оку сағатының саны бөлінеді, кесте жасалады, бүйрык мұғалімдердің жеке құрамымен аныкталады, сабактар журналы жүргізіледі. Ата-аналар (занды өкілдер) үйде сабак өткізуге жағдай жасауға міндетті.

28. Оку сабағы Қазақстан Республикасының заннамасында айқындалған тәртіппен басталады және аяқталады. Оку жылдының ұзақтығы, академиялық апталар мен демалыс күндерінің санын коса алғанда, білім беру саласындағы мемлекеттік стандарттың және Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарына сәйкес аныкталады.

29. Мекемеде келесі жұмыс және сабак режимі белгіленуі мүмкін: сабактың бірінші ауысымында басталуы – 8:00 (8:30 немесе 9:00) сағат, екінші ауысымда – 13:30 (14: 00) сағат. Сабак кестесін мекеме басшысы немесе оны алмастыратын адам бекітеді. Сабак кестесінде күн сайынғы сабактың саны, ұзақтығы мен сабактың кезектілігі, сонымен катар сабактар арасындағы үзілістердің ұзақтығы көрсетіледі. Мектеп кестесінің мәселелері колданыстағы

«Білім беру объектілеріне койылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық ережелерімен реттеледі. Сабактардың кестесі эпидемиологиялық жағдайға сәйкес, уәкілетті органдар және (немесе) лауазымды адамдар белгілеген шектеу шаралары негізінде өзгеруі мүмкін.

30. Сабак арасындағы ауысу кезеңінде мекеме Қазақстан Республикасының заннамасына сәйкес мектеп асханасында ата-аналар мен жалпыға бірдей білім беру коры есебінен мектеп асханасында тамактануды ұйымдастырады.

31. Мекемедегі тәртіл оқушылардың, тәрбиеленушілердің, мұғалімдердің адамдық кадір-касиецін күрметтеу негізінде қолдау көрсетіледі. Оқушыларға

катьсты физикалық және психикалық зорлық-зомбылық әдістерін қолдануға жол берілмейді.

32. «Білім туралы» Қазақстан Республикасы Заңының талаптарына сәйкес мектеп формасы кажет. Оны кию тәртібі мен стилі ата-аналар комитетімен немесе камкоршылар кенесінің келісімімен мекеме басшысының бұйрығымен бекітіледі.

33. Мекемеге саяси партиялардың, қоғамдық-саяси және діни қозғалыстар мен ұйымдардың ұйымдық құрылымдарын құруға және олардың жұмысына жол берілмейді. Мекеме зайырлы және діни білімнің бөліну принципін сактауға міндettі. Кез-келген түрде діни білім алуга жол берілмейді.

34. Инклюзивті білім берудін максаттарын жүзеге асыра отырып, мекеме ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға олардың білім алуы, дамуында ауытқушылықтарды түзету және білім берудің барлық деңгейлерінде әлеуметтік бейімделуі үшін ерекше жағдайлар жасайды. Оку орнындағы окушылардың ата-аналарының немесе басқа занды өкілдерінің мүдделерін ескере отырып, инклюзивті сыныптар ашылуы мүмкін (бір сыныпта ерекше білім беру қажеттіліктері бар екі баладан артық окуға болмайды). Инклюзивтік сыныптарға психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялардың корытындылары мен ұсыныстары негізінде окуға түсken ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар жалпы білім беру бағдарламасы немесе жеке бағдарлама бойынша оқытыла алады. Инклюзивті сыныптарға жазылған ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар үшін түзету сабактарын арнайы мұғалімдер (олигофренопедагог, сурдопедагог, тифлопедагог, мұғалім-дефектолог, мұғалім-логопед, логопед) жүргізеді. Мекемеде сөйлеу орталығы өз жұмысын тұрақты негізде жүргізе алады. Сөйлеу орталығының ашылуы «Қарағанды облысының білім басқармасы Қарқаралы ауданының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі басшысының бұйрығымен ресімделеді.

35. Мекемеге қабылдау бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің оку бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымында окуға жіберудің стандартты ережелері негізінде жүзеге асырылады. Балаларды қабылдауға арналған құжаттар тізімі бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің білім беру оку жоспарларын іске асыратын білім беру ұйымдарында окуға қабылдау ережелерімен және мемлекеттік қызметтер көрсетудің тиісті мемлекеттік стандарттарымен анықталады. Бірінші сыныпқа қабылдау үшін баланың ата-аналары немесе занды өкілдері мұғалімді таңдауға құқылы емес. Сыныптан сыныпқа ауыстыру Педагогикалық кеңестің шешімімен оку үлгерімі нәтижелеріне сәйкес жүзеге асырылады.

Минимальная численность обучающихся в 0-ұ классах должна составлять не менее 5 человек, за исключением малокомплектных школ.

36. Проведение текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся, проводится в соответствии с типовыми правилами текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации

обучающихся реализующих общеобразовательные учебные программы начального, основного среднего, общего среднего образования.

37. Корытынды аттестаттаудан сәтті өткен түлектерге мекеменің мөрімен расталған тиісті білім туралы мемлекеттік үлгідегі күжат беріледі.

38. Кәмелетке толмаған білім алушыларды шығаруға құқыкка кайши әрекеттер жасағаны, білім беру үйімінің жарғысын өрескел және бірнеше рет бұзғаны үшін білім беру үйімін мемлекеттік басқару органының шешімі бойынша ерекше жағдайларда жол беріледі. Жетім балалар мен ата-анасының қамкорлығынсыз қалған балаларды шығару туралы шешім корғаншылық және қамкоршылық органдарының келісімімен қабылданады. Кәмелетке толған білім алушыларды мектептен шығаруға педагогикалық кенестің шешімі бойынша құқыкка кайши әрекеттер жасағаны, білім беру үйімін жарғысын, сондай-ак үлгерімін өрескел және бірнеше рет бұзғаны үшін жол беріледі.

39. Окушыларға дәрігерге дейінгі медициналық қызмет көрсетуді мейірбике қамтамасыз етеді, ол әкімшілікпен және педагогикалық персоналмен катар білім алушылардың денсаулығы мен физикалық дамуына, емдеу іс-шараларын жүргізуге және санитариялық-гигиеналық нормаларды сактауға жауапты болады. Дәрігерлік медициналық қызмет көрсетуді жергілікті денгейдегі денсаулық сактау органдары (емхана) жүзеге асырады. Окушылар кесте бойынша медициналық тексеруден өтеді.

40. Жалпы білім беру процесінің катысуышылары: білім алушылар, педагог қызметкерлер, білім алушылардың ата-аналары (оларды алмастыратын адамдар) болып табылады.

41. Окушылар міндettі:

- 1) мекеменің жарғысы мен ішкі тәртіп ережелерін сактауға;
- 2) адалдықпен окуға және оку орнының мүлкіне мүкият күтім жасауға, мектептің мүлкіне зиян келтірілген жағдайда, оның құндылығын ата-аналарымен бірге қалпына келтіруге және өтеуге;
- 3) басқа окушылар мен оку орнының қызметкерлерінің ар-намысы мен кадір-қасиетін күрметтеуге;
- 4) мекеме көрсеткен мектеп формасын киуге.

42. Ата-аналары мен кәмелетке толмаған балалардың баска занды өкілдері құқылы:

- 1) баланың қалауын, жеке бейімділігі мен ерекшеліктерін ескере отырып, оку орны беретін мүмкіндіктер шенберінде білім беру нысанын тандауға;
- 2) қамкоршылар кенесі немесе ата-аналар комитеті арқылы мекеменің басқару органдарының жұмысына катысуға;
- 3) балаларының үлгерімі, тәртібі және оку жағдайлары туралы акпарат алуға;
- 4) балаларын оқыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша кенестер алуға.

43. Ата-аналар және басқа занды өкілдер міндettі:

1) балалардың кауіпсіз өмір сүруі мен окуы үшін, олардың интеллектуалды және дene күшінің дамуын, адамгершілік калыптасуын камтамасыз ету үшін сау және кауіпсіз жағдайлар жасауға;

2) балаларды мектепке дейінгі тәрбиемен камтамасыз етуге;

3) мекемемен ынтымақтастық орнатуға;

4) балалардың мекемеге баруын қамтамасыз етуге;

5) балаларды оқулыктармен, оку құралдарымен, мектеп формасымен қамтамасыз етуге;

6) демалысты қоса алғанда, сабактан тыс уақытта ата-аналар балаларының бос уақытын, жұмыспен қамтылуын және тәрбиесін ұйымдастыруға толық жауап береді;

7) мекеменің педагогикалық және басқа қызметкерлерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге;

44. Ата-аналар (оларды алмастыратын тұлғалар) мекеменің жарғысын, ішкі тәртіп ережелерін сактауға және өз балаларының тәрбиесі мен окуына, сондай-ақ мемлекеттік меншікке құрметпен қарауға міндетті.

45. Мекемені басқару Қазақстан Республикасының заңнамасына, осы жарғыға сәйкес жүзеге асырылады. Алқалы басқарудың нысаны - Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Педагогикалық кенес.

46. Мекемені тікелей басқаруды директор жүзеге асырады.

Директор жауапты:

1) мекеме қызметкерлерінің біліктілік деңгейі, оку жоспарлары мен оку процесінің кестесіне сәйкес білім беру бағдарламаларын іске асырғаны үшін, білім алушылардың білім сапасы, өмірі мен деңсаулығы, оку процесі кезінде Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіппен мекеме окушылары мен қызметкерлерінің құқыктары және бостандықтарын сактауға.

2) нормативтік актілерді, облыстық және калалық / аудандық маңызы бар білім беру органдарының бүйіректарын, лауазымдық нұсқаулықта белгіленген қызметтік міндеттерді орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін, оның ішінде берілген құқыктарды пайдаланбағаны үшін.

3) білім алушының жеке басына карсы физикалық және (немесе) психикалық зорлық-зомбылыққа байланысты тәрбиенің бір жолғы әдістерін колданғаны, сондай-ақ кез-келген басқа азғындық әрекеттерді жасағаны үшін директор еңбек заңнамасына сәйкес қызметтінен босатылуы мүмкін.

4) өрт кауіпсіздігі, еңбекті корғау, оку үдерісін ұйымдастырудың санитарлық-гигиеналық ережелерін бұзғаны үшін директор Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жауапкершілікке тартылады.

47. Тиісті бейіндер бойынша арнайы педагогикалық немесе кәсіптік білімі бар тұлғалар педагогикалық қызметпен айналысуға рұқсат етіледі. Келесі тұлғалар жұмыс істеуге жіберілмейді:

1) медициналық карсы көрсетілімдері бар;

2) психиатриялық және (немесе) наркологиялық диспансерде есепте тұрған. Жыл сайын, жылына бір рет, оку жылышында басында мұғалім өзінін

психиатриялық және (немесе) наркологиялық диспансерде тіркелмегендігін көз-келген заңды түрде растайды;

3) Казакстан Республикасының Еңбек кодексінде көзделген шектеулер негізінде жүзеге асырылады.

48. Жұмысқа кабылдау кезінде директор тиісті бос мемлекеттік қызмет орындарын иеленуге койылатын біліктілік талаптарын басшылыққа алуы керек. Тиісті білімсіз оқытушылық қызметпен айналысуға жол берілмейді. Азаматтарды педагогикалық қызметке кабылдау тәртібін бұзғаны үшін директор жеке жауапкершілікке тартылады. Мекеме қызметкерлерінің құқықтары мен міндеттері тиісті лауазымға немесе қызмет түріне Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерімен анықталады.

49. Мектепті басқару формаларының бірі - педагогикалық кенес. Педагогикалық кенестің құрамына: білім беру үйімінің жетекшісі (төраға), оның орынбасарлары, мұғалімдер, тәрбиешілер, психолог, әлеуметтік педагог кіреді. Білім беру үйімінің педагогикалық кенесінің отырыстарына ата-аналар комитетінің немесе камкоршылар кенесінің мүшелері шақырылады. Педагогикалық кенестің құрамы оку жылына білім беру үйімі жетекшісінің бұйрығымен бекітіледі. Педагогикалық кенес өз мүшелерінен бір жыл мерзімге хатшы сайлайды.

50. Педагогикалық кенес келесіні қарастырады:

1) білім беру үйімінде құқықтық актілерді іске асыру жөніндегі шаралар;

2) оку және оку-әдістемелік жұмысының жағдайы, оқытудың барлық түрлерінде оқыту әдістерін жетілдіру, оқытудың жана технологияларын енгізу мәселелері;

3) оку-тәрбие жұмысын жоспарлау мәселелері;

4) корытынды аттестаттау, окушыларды емтихандарға өткізу, ұсынылған құжаттар негізінде окушыларды емтихандардан босату, окушыларды келесі сыныпқа көшіру немесе оларды екінші жылға қалдыру, окушыларды грамотамен, мактау кағаздарымен марапаттау, негізгі орта білімді үздік бітіргені туралы куәлік беру, негізгі орта білім курсын аяқтау туралы куәлік, үздік аттестат, орта жалпы білім туралы куәлік, белгіленген үлгідегі анықтамаларды беру;

5) оку жүктемесін бөлу, алдын-ала тарифтеу, аттестаттауға дайындық, мұғалімдерді марапаттау және көтермелеу мәселелері.

51. Педагогикалық кенестің жұмысы оку жылына арналған жоспарға сәйкес жүзеге асырылады, педагогикалық кенестің отырысында қаралады және білім беру үйімінің жетекшісі бекітеді. Педагогикалық кенес жылына кем дегенде бес рет жиналады.

52. Мемлекеттік мекеме қызметті жүзеге асыруға, сондай-ақ осы жарғыда бекітілген өз қызметінің мәні мен мақсаттарына сәйкес келмейтін мәмілелер жасауға құқылы емес.

53. Мемлекеттік мекеме кызметінің максаттарына кайшы келетін, Қазақстан Республикасының зандарымен, құрылтай құжаттарымен шектелген немесе оның басшысының жарғылық құзыретін бұза отырып жасаған мәміле: құрылтайшының, тиісті саланың үәкілдегі органының, сондай-ақ: оған катасты құқық субъектісінің осы жарғыда көрсетілген мүлікке катасты функцияларына катасты жүзеге асыратын орнанның, осы жарғыда көрсетілген мемлекеттік мүлік жөніндегі үәкілдегі органның талабы бойынша жарамсыз болып танылуы мүмкін.

4-тaraу. Мемлекеттік мекемені басқару

54. Мемлекеттік мекемеге жалпы басшылықты «Карағанды облысының білім баскармасы Каркараты ауданының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі жүзеге асырады.

55. «Карағанды облысының білім баскармасы Каркараты ауданының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесі заннамада белгіленген тәртіппен келесі функцияларды орындаиды:

- 1) мемлекеттік мекеменін басшысын тағайындаиды;
  - 2) мемлекеттік мекемеге мүлікті бекітіп береді;
  - 3) мемлекеттік мекеменін жеке қаржыландыру жоспарын бекітеді;
  - 4) мемлекеттік мекеме мүлкінің сакталуына бакылауды жүзеге асырады;
  - 5) мемлекеттік мекеменін басқару органдарының құрылымын, құрылуы тәртібі мен өкілдегі мерзімін, мемлекеттік мекеменің шешімдер қабылдау тәртібін аныктайды;
  - 6) мемлекеттік мекеме басшысының құқыктарын, міндеттері мен жауапкершілігін, оны лауазымынан босату негіздерін айқындаиды;
  - 7) Қазақстан Республикасының заннамасына сәйкес мемлекеттік мекеменін штаттық кестесін, тарифтік тізімдерін және өзге де қаржы-экономикалық құжаттамасын келіседі;
  - 8) мемлекеттік мекеме басшысының ұсынысы бойынша оның орынбасарларын және бас есепшіні кызметке тағайындаиды және босатады;
  - 9) жылдық қаржы есептілікті бекітеді;
  - 10) мемлекеттік мекемеге берілген немесе өзінің шаруашылық кызметі нәтижесінде сатып алған мүлікті алып қоюға немесе қайта бөлуге мемлекеттік мүлік жөніндегі үәкілдегі органға жазбаша келісім береді;
  - 11) мемлекеттік мекеменің құрылтайшысына мемлекеттік мекемені қайта құру және тарату туралы ұсыныстар енгізеді;
  - 12) осы жарғымен және Қазақстан Республикасының өзге де заннамасымен оған жүктелген өзге де өкілдегітерді жүзеге асырады.
56. Мемлекеттік мекеменің басшысын білім беру саласындағы үәкілдегі орган бекіткен тағайындау ережесіне сәйкес «Карағанды облысының білім баскармасы

Қарқаралы ауданының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесінің басшысы қызметке тағайындауды және қызметтен босатады.

57. Мемлекеттік мекеменің басшысы мемлекеттік мекеменің жұмысын ұйымдастырады және басқарады, «Қарағанды облысының білім баскармасы Қарқаралы ауданының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесіне тікелей бағынады және мемлекеттік мекемеге жүктелген міндеттердің орындалуы мен оның функцияларын жүзеге асыру үшін жеке жауапкершілікті көтереді.

58. Мемлекеттік мекеменің басшысы бір адамдық басқару қағидаттары бойынша әрекет етеді және Қазақстан Республикасының заңнамасында және осы жарғыда айқындалған оның құзыретіне сәйкес мемлекеттік мекеменің қызметі туралы өз бетінше шешім қабылдайды.

59. Мемлекеттік мекеме жарғысынан тыс қызметті жүзеге асыруға бағытталған мемлекеттік мекеме басшысының әрекеттері еңбек міндеттерін бұзу болып табылады және тәртіптік және материалдық жауапкершілікті қолдануға әкеп соғады.

60. Мемлекеттік мекеменің қызметті жүзеге асыруы барысында мемлекеттік мекеме басшысы Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіппен:

- 1) мемлекеттік мекеме атынан сенімхатсыз әрекет етеді;
- 2) мемлекеттік органдарда, басқа да ұйымдарда мемлекеттік мекеменің мүддесін білдіреді
- 3) шарттар жасайды;
- 4) сенімхаттар береді;
- 5) мемлекеттік мекеменің іссапарларға, тағылымдамаға, қызметкерлерді қазақстандық және шетелдік оку орталықтарында оқытуға және қызметкерлердің біліктілігін жоғарылатудың озге де түрлеріне байланысты тәртібі мен жоспарларын бекітеді;
- 6) барлық қызметкерлер үшін міндетті бұйрықтар шығарады және нұскаулар береді;
- 7) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мемлекеттік мекеменің қызметкерлерін жұмысқа қабылдайды және босатады;
- 8) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен мемлекеттік мекеменің қызметкерлеріне көтермелеу шараларын қолданады және тәртіптік жазалар қолданады;
- 9) өзінің орынбасарларының және мемлекеттік мекеменің басқа жетекші қызметкерлерінің міндеттері мен өкілеттіктерін анықтайды;
- 10) өзіне Қазақстан Республикасының заңнамасымен, осы жарғымен және «Қарағанды облысының білім баскармасы Қарқаралы ауданының білім бөлімі» мемлекеттік мекемесімен жүктелген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

5-тaraу. Мемлекеттік мекеме мүлкінің құрылу тәртібі

61. Мемлекеттік мекеме мүлкін күны оның тенгерімінде айқындалатын заңды тұлғаның активтері құрайды. Мемлекеттік мекеменің мүлкі келесінің:
- 1) оған меншік иесі берген мүлік;
  - 2) өз қызметі барысында сатып алған мүлік (акшалай кірістерді коса алғанда);
  - 3) Казакстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынбаған өзге де каржық өздере себінен құрылады.
62. Мемлекеттік мекеме дербес иеліктен шығаруға немесе оған бекітілген мүлік пен оған смета каражаты бойынша мүлікке өзгеше тәсілмен иелік етуге бөлінген құқығы жок.
63. Мемлекеттік мекеменің қызметі Караганды облысының бюджетінен каржыландырылады.
64. Мемлекеттік мекеме Казакстан Республикасының заңнамасына сәйкес бухгалтерлік есепті жүргізеді және есептер ұсынады.
65. Мемлекеттік мекеменің каржылық-шаруашылық қызметін тексеру және ревизия Казакстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

6-тaraу. Мемлекеттік мекемедегі жұмыс тәртібі

66. Мемлекеттік мекеменің жұмыс тәртібі ішкі еңбек тәртібінің қағидатарымен белгіленеді және Казакстан Республикасы еңбек заңнамасының нормаларына кайшы келмеуі тиіс.

7-тaraу. Құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

67. Мемлекеттік мекеменің құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар құрылтайшының немесе осы шешімді қабылдаған органның шешімі бойынша колданыстағы заңнамада айқындалған өкілеттіктерге сәйкес енгізіледі. «Заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді тіркеу туралы» Казакстан Республикасының Заңына сәйкес құрылтай құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу, аумактық әділет органдарында мемлекеттік тіркеу рәсімінен өтеді.

8-тaraу. Мемлекеттік мекеменің қайта ұйымдастыру және тарату шарттары

68. Мемлекеттік мекеменің қайта құру және тарату құрылтайшының шешімі бойынша жүзеге асырылады. Таратылған мемлекеттік заңды тұлғаның кредиторлардың талаптары канагаттандырылғаннан кейін қалған мүлкін

мемлекеттік мұлік жөніндегі уәкілетті орган немесе құрылтайшы қайта бөледі. Таратылған мемлекеттік мекеменің ақшасы, оның ішінде кредиторлардың талаптары қанағаттандырылғаннан кейін қалған осы заңды тұлғаның мүлкін сату нәтижесінде алынған қаражат тиісті бюджеттің кірісіне есептеледі.

9-тарау. Мемлекеттік мекеменің филиалдары мен өкілдіктері туралы мәліметтер

69. Мемлекеттік мекеменің филиалдары мен өкілдіктері жок.

Директор: К.Б.Мукатаева
 (колы)